

Rok 1926

Radio

20. ledna postavena první radiová stanice v Morkovicích. Nejnovější tento technický vynález budil všeobecnou pozornost. Do konce roku zřízeno celkem 29 stanic.

Aeroplány

27. ledna o 11hod přistály na panském letišti v trati „Újezd“ dva aeroplány. Jeden z nich letěl z Prostějova do Bratislavy a pro poruchu motoru musel přistáti. Druhý, letící z Nitry do Prahy, měl poruchu chladiče. Náhodou ve stejné době setkaly se u Morkovic a musely přistáti. Telefonovaly do Prostějova pro montéry, kteří přiletěli aeroplánem o 14hod . Po opravě strojů před 18hod všichni odletěli na 3 aeroplánech za velkého zájmu místního i okolního obyvatelstva, které poprvé mělo příležitost shlédnouti aeroplány i jejich vzlety. Nikdy do naší krajiny totiž aeroplán nezabloudil.

Divadlo

27. února sehrál Sokol klasickou Ibsenovu hru „Příšery“.

Školní slavnost

7. března odpoledne v Sokolovni uspořádaly místní školy slavnostní akademii na počest 76. narozenin prezidenta Masaryka.

Ebner Eschenbachová

12. března připadá 10. výročí úmrtí Marie z Ebner-Eschenbachu, rozené hr. Dubské. Narodena v roce 1830 ve Zdislavicích, čítána jest k největším německým básníkům. Úspěchu dosáhla svými povídkami, vynikajícími bohatstvím a svěžestí myšlenek, psychologickým rozvojem děje, jasným, výrazným slohem, z nichž mnohé dějově odehrávají se ve Zdislavicích a Hošticích. Vycházejíc v nich z kritiky šlechtického stavu, v němž vychována byla, hlásala všude ideál lásky bliženské bez ohledu na rozdíly náboženské nebo národnostní.

Morkovice navštívila 24. srpna 1912. (Byla tetou pí. Kinské, velkostatkářky morkovské. O vztahu jejím k češtví viz: Archa 1921, str. 261-70° Čas. Mat. Mor. 1925, str. 356 a násl.)

Dávka z porážek

27. března začala obec vybírat novou dávku z porážek. A sice vybíralo se: za hrubý kus 13,- Kč, za prostřední kus 5,- Kč, za malý kus 1,- Kč.

Uznání Ruska de jure

V dubnu podali místní komunisté v obecním zastupitelstvu návrh, aby obec se vyslovila pro uznání Ruska de jure naší vládou. Všechny strany místní v obecním zastupitelstvu prohlásily, že nejsou v zásadě proti uznání a vysloví se pro ně, dostanou-li svolení od svých poslaneckých klubů.

Výstava králíků

1. května uspořádána místním Králíkářským spolkem III. výstava králíkářská a holubářská v zahradě Hospodářského Družstva.

Rozšíření hřbitova

26. května konána úřední komise za účelem rozšíření hřbitova. Morkovský hřbitov vyniká jedinou věcí: nepořádkem hrobů a přeplněností, a přeci není možno pohnouti příslušné činitele k zjednání nápravy rozšířením hřbitova, ačkoliv potřebný pozemek je již dávno opatřen.

Zájezd školy zlobické

27. května navštívila Morkovice exkurze 70 žáků ze Zlobic s 2 učiteli. Navštívili košíkářskou školu, Košík. Družstvo, loupačku u Vil. Pátíka a Kotlárnou. Bylo to první exkurze žáků k nám.

Telefon do Pačlavic

9. června uveden v činnost telefon z Morkovic do Pačlavic (přes Pornice).

Zbourání domu čís. 179

10. července koupen dům Mar. Lukášové v Nádražní ulici čís. 179 společně obcí morkovskou a slížanskou a brzo na to zbourán, neboť stál v místě, kde má ústiti nová silnice ze Slížan do Morkovic. (Vedle domu čís. 178, posledního doškami krytého!)

*divadelní představení
v přírodě*

„Cikáni“

29.8.1926

Elektrizace

2. září usnesla se obec vstoupiti do Akciové společnosti „Středomoravské elektrárny v Přerově“ a splatiti 106 akcií a 620 Kč (=65 720 Kč), dále poskytnouti půjčku na investice v obnosu 260 000 Kč a hraditi část nákladů na stavbu v obnosu 305 000 Kč jednou pro vždy.

Tím se konečně realizace elektrického osvětlení posunula značně vpřed.

Přednáška

4. září Dr. Calábek, referent ministerstva školství z Prahy, přednášel v Sokolovně na téma „Osvětou k svobodě“ se světelnými obrazy.

Min. Mlčoch

20. září mluvil tu na veřejné schůzi živnostníků bývalý ministr Mlčoch z Prostějova. 24. září založena místní organizace „Národní strany práce“, nové to strany sociálně pokrokové. (Skupina Lidových novin.) Místní organizace tato převzala funkci okresní organizace pro Zdounecký okres. Tím rozpadla se místní organizace národně-demokratická (předseda dr. Kramář), neboť zdejší členové nesouhlasili s politikou strany, kterou vedla tato zvláště proti prezidentu Masarykovi.

Tylova výstava

26. září uspořádal Sokol „Výstavu Tylovu“, jehož 70. výročí úmrtí vzpomínáno bylo v celém národě. (Posudky v Lubině, Milíči. kraji a Vlast. Sborníku župy Olomoucké.)

Oheň v „Ovčírně“

V noci z 19. na 20. říjen vyhořela úplně tzv. „Ovčírna“, bývalý dvůr velkostatku, nyní patřící košíkářské firmě J. Talský a spol. (vedle Sokolovny). Shořela veškerá sláma a zásoby proutí.

Oslava 28/X

28. října dopoledne místní osvětová komise pořádala oslavu, na níž přednášel o významu 28/X komisař státní dráhy Boh. Zaoral z Olomouce. Na to konána slavnostní schůze obecního zastupitelstva, z níž zaslán pozdravný telegram prezidentu Masarykovi. Večer v Sokole slavnostní akademie, na níž přednášel o 28/X ředitel C. Gardavský z Kroměříže.

Nová silnice

V říjnu začalo se jezdit na nové silnici Slížany – Morkovice kolem hřbitova.

Karel Holub

20. listopadu uctil Sokol ve slavnostním večeru 80té narozeniny svého zakládajícího člena Karla Holuba. Staříček Holub, nyní v Nítkovicích žijící a slavnosti přítomný, pochází z Morkovic. Zde stál vždy v čele pokrokového ruchu, takže myšlenkově předstihl všechny své současníky o 50 let. V letech 1880 –86 byl starostou obce. Při stavbě Budovy (čís. 115) přišel svou důvěřivostí v obecní výbor o značný obnos, takže musel r. 1889 prodati rodný statek a zakoupiti si menší usedlost v Nítkovicích. Budova však přišla obci neobyčejně vhod, vždyť po 40. let sloužila jí pro všechno – školy, obecní byty, skladiště atd.

Hlavní hon

22. listopadu hlavní hon obecní. Zastřelilo se 124 zajíců.

Oheň č. 411

28. listopadu o 1/2 7hod večer vypukl oheň u Šebestíků č. 411 (jako v roce 1924).

Divadlo

V 8hod večer se hráli v Sokolovně místní sdružení ochotníci moderní Čapkovu hru „Věc Macropulos“ ve prospěch obecní knihovny.

Spořitelna

1. prosince kolaudace novostavby filiálky spořitelny města Kroměříže, vystavěné v polovině domu č. 27 na Masarykově Náměstí.

Nové domy

Nové domy v roce 1926:

čís. 423	Kozák Štěpán
čís. 424	Komiš Emil
čís. 425	Starý pivovar (z čís. 137)
čís. 426	Nová sýpka (z čís. 137)
čís. 427	Otruba Josef
čís. 428	Holub Jan
čís. 429	Pátík Josef
čís. 430	Hanák František
čís. 431	Plaček Bedřich
čís. 432	Tichý Jan
čís. 433	Trávníček Rudolf

Přirážky

Přirážky obecní 1926:

Na dani domovní: 214%

Na dani ostatní: 700%

Sňatky, porody, úmrtí

	Počet porodů	sňatků
Římsko-katol.:	57	13
Československých:	15	5
Bez vyznání:	3	2
Celkem	75	20

Úmrtí: 30

Kanalizační fond

V tomto roce založen „Kanalizační fond“, jenž má tvořiti finanční základ pro zkanalizování celé obce. Ustanoveno, aby z každé novostavby odvedeno bylo 100 Kč na tento fond.

Místní dráha

Místní dráha Nezamyslice – Morkovice měla za rok 1926 čistého zisku 37 725,32 Kč. Vyplácela proto poprvé od svého trvání 7% dividendu na akcie prioritní a 4% na akci kmenové. Osob dopravila 58 860 a zboží 5 711 vagonů.

Úroda 1926

Úroda 1926 průměrná.